

Сарајево, 26.07.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 19.07.2021. - 23.07.2021.**

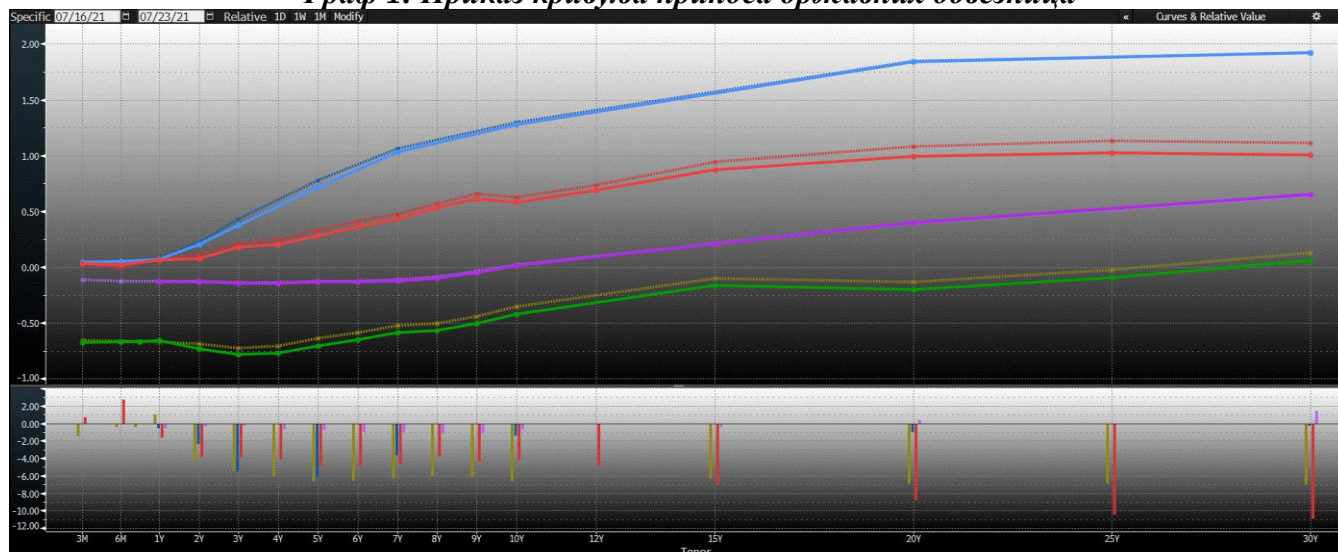
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	16.7.21	-	23.7.21	16.7.21	-	23.7.21	16.7.21	-	23.7.21	16.7.21	-	23.7.21
2 године	-0,68	-	-0,73	0,22	-	0,20	0,12	-	0,08	-0,12	-	-0,13
5 година	-0,64	-	-0,70	0,77	-	0,71	0,33	-	0,28	-0,12	-	-0,13
10 година	-0,35	-	-0,42	1,29	-	1,28	0,63	-	0,58	0,03	-	0,02

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	16.7.21	-	23.7.21
3 мјесеца	-0,644	-	-0,661
6 мјесеци	-0,665	-	-0,669
1 година	-0,655	-	-0,647

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 23.07.2021. године (пуне линије) и 16.07.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне смањени су и током протекле седмице. Приноси њемачких обвезница су забиљежили пад између 1 и 4 базна поена, док су приноси италијанских и шпанских обвезница смањени између 1 и 5 базних поена.

ЕЦБ је у четвртак одржала сједницу, на којој је, у складу с очекивањима, задржала све водеће каматне стопе непромијењеним, те је референтна каматна стопа и даље 0,0%. Након сједнице саопштене су и ревидиране смјернице о будућем кретању каматних стопа према којима УВ очекује да ће кључне каматне стопе остати на тренутним или нижим нивоима све док не увиде да се инфлација приближава нивоу од 2%, знатно након краја периода прогноза ЕЦБ, као и да иста остане одржива „током остатка прогнозираног временског оквира“. Такође, додато је да ће ситуација с актуелним каматним стопама остати непромијењена све док се не потврди прогрес у смислу да је инфлација довољно напредовала како би била конзистентна

са стабилизацијом на нивоу од 2% током средњег рока. Предсједница Lagarde је изјавила да би наведено требало да буде схваћено као „отприлике средина њихових трогодишњих пројекција“. С друге стране, Lagarde је нагласила да ЕЦБ није „потцртала“ да је посвећена одржавању трајне стимулативне монетарне политике како би се достигао циљани ниво инфлације. Поређења ради, последње прогнозе ЕЦБ указују на очекивани пад стопе инфлације у еврозони на ниво од 1,4% до 2023. године. Везано за питање додатних информација о одлукама кризних мјера, Lagarde је навела септембар, када се очекује објављивање нових економских прогноза. Економисти за сада очекују да ће PEPP програм бити обустављен након марта 2022. године, као што је и планирано. Члан УВ ЕЦБ Villeroy de Galhau је изјавио да је за сада у потпуности оправдано задржати прилагодљиву монетарну политику. Такође, додао је да ЕЦБ неће размотрити повећање каматних стопа све док инфлаторне пројекције не покажу инфлацију од 2% у периоду између 12 до 18 мјесеци. Један од креатора монетарне политике ЕЦБ Wunsch је истакао да није угодно обавезати се на висину каматне стопе у наредних 5-6 година, али да се каматне стопе и даље налазе далеко од услова када би се могло разматрати повећање ових стопа. Други члан УВ ЕЦБ Weidmann је изјавио да УВ ЕЦБ, у основи, прихвата да је тренутна експанзивна монетарна политика одговарајућа.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.) ЈУЛ	60,0	60,6	59,5
2.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (прелим.) ЈУЛ	62,5	62,6	63,4
3.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (прелим.) ЈУЛ	59,3	60,4	58,3
4.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.) ЈУЛ	-2,6	-4,4	-3,3
5.	Output грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г) МАЈ	-	13,6%	45,2%
6.	Биланс текућег рачуна – ЕЗ (у милијардама EUR) МАЈ	-	11,7	22,1
7.	Биланс текућег рачуна – Италија (у милијардама EUR) МАЈ	-	3,88	6,65
8.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г) МАЈ	-	40,2%	105,1%
9.	Произвођачке цијене – Њемачка (Г/Г) ЈУН	8,6%	8,5%	7,2%
10.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г) МАЈ	-	8,8%	9,7%
11.	Стопа незапослености – Холандија (Г/Г) ЈУН	-	3,2%	3,3%

САД

План предсједника Bidena да усвоји двостраначки инфраструктурни пакет вриједан 1,2 билиона USD се суочава с додатним тестом, док челник већине демократа у Сенату Schumer предњачи с планираним процедуралним изгласавањем упркос захтјевима републиканаца да се гласање одгоди. С обзиром на то да се нису успјели договорити око двостраначког инфраструктурног пакета, гласање у вези с овим фискалним подстицајем се очекује у току ове седмице.

Притисак који се врши на предсједника Феда Powella, да што прије крене са смањењем програма квантитативних олакшица је оправдан недавним кретањем приноса на обвезнице, док се инвеститори брину да би економски опоравак могао бити успорен због ширења делта соја Ковид19. Не очекује се да ће званичници Феда сигнализирати смањење подршке економији на састанку FOMC-а који се одржава током ове седмице, али ће се расправљати о томе како смањити програм када за то дође вријеме. Мишљење економиста са Bloomberga је да делта сој пријети да успори темпо опоравка, а не и да у основи промијени путању опоравка.

Предсједник Biden је одбацио забринутост због трајне инфлације у периоду док се економија опоравља од пандемије, упозоравајући да ће ресторанима и угоститељском сектору требати више времена да се опораве.

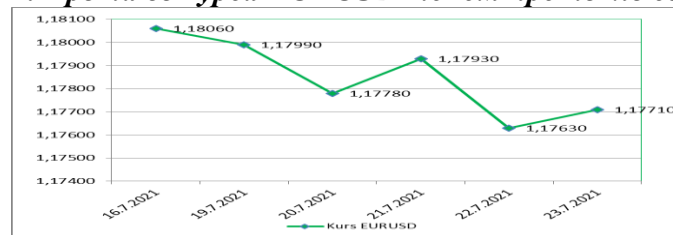
Предсједник Феда из Минеаполиса Kashkari је изјавио да су се многи амерички сектори суочили са нагло растућим цијенама и да се боре да се прилагоде поновном отварању економије. Додао је да је америчка економија прошла кроз нагло затварање прије годину дана, а сад пролази кроз поновно отварање, па се многи сектори економије труде да се прилагоде тим промјенама. Kashkari је изјавио да се слаже са предсједником Феда Powellom да ће се економија вратити у нормалније цјеновно окружење када се прилагоди поновном отварању.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	НАНВ индекс тржишта некретнина ЈУЛ	81	80	81
2.	Индекс започетих кућа (М/М) ЈУН	1,2%	6,3%	2,1%
3.	Грађевинске дозволе (М/М) ЈУН	0,7%	-5,1%	-2,9%
4.	МБА апликације за хипотекарне кредите 16. јул	-	-4,0%	16,0%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 17. јул	350.000	419.000	368.000
6.	Континуирани захтјеви 10. јул	3.100.000	3.236.000	3.265.000
7.	Индекс расположења потрошача 18. јул	-	51,5	52,2
8.	Водећи индекс ЈУН	0,8%	0,7%	1,2%
9.	Продаја постојећих кућа (М/М) ЈУН	1,7%	1,4%	-1,2%
10.	PMI индекс прерађивачког сектора Р ЈУЛ	62,0	63,1	62,1
11.	PMI индекс услужног сектора Р ЈУЛ	64,5	59,8	64,6
12.	Композитни PMI индекс Р ЈУЛ	-	59,7	63,7

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,1806 на ниво од 1,1771.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Члан MPC BoE Haskel је изјавио да редукција монетарних стимуланса у догледној будућности није права опција, упркос растућој инфлацији, чиме се дистанцирао од колега који су прошле седмице изјавили да би рестриктивнија монетарна политика можда могла бити потребна. Према његовом мишљењу, ризици превентивног поштравања монетарне политике би умањили опоравак током периода привременог раста инфлације изнад циљаног нивоа, те је закључио да у догледној будућности рестриктивнија монетарна политика није одговарајућа. Велика Британија ће измијенити план трговине са 70 земаља у развоју кроз снижавање царина и поједностављење правила, што представља најновији корак ка промовисању слободне глобалне трговине након што је повратила контролу над трговинском политиком након Брексита.

Financial Times је објавио вијест да министар финансија има веома лимитиран простор да подузме нове дугорочне обавезе ове јесени, иако се порески приходи опорављају брже од очекивања, захваљујући побољшању економских очекивања. У сваком случају, према новим пројекцијама за јавне финансије, позајмице јавног сектора би током 2021/22. године могле да буду за око 30 милијарди GBP ниже од 234 милијарди GBP, колико је планирано у мартовском буџету.

Вицегувернер BoE Broadbent је изјавио да тренутни раст цијена вјероватно неће креирати дугорочне инфлаторне притиске, али централни банкар треба да наставе да прате недостатке на тржишту рада након пандемије Ковид19. Међу главним креаторима политика у BoE појавиле су се подјеле због потребе за ублажавањем монетарних стимуланса, те је Broadbent истакао да се не слаже са ставовима других креатора монетарне политике, попут Saundersa, који страхују да ће се инфлација изнад циљаног нивоа наставити.

Из BoE је саопштено да ће прихватити “зелене обвезнице” које ће емитовати Влада Велике Британије крајем ове године као дио програма квантитативних олакшица, а биће прихваћене и као колатерал за друге сврхе унутар монетарне политике.

Убрзани економски опоравак у Великој Британији који је уследио након пандемије је оштро успорен у јулу под утицајем новог таласа ширења заразе које је присилио хиљаде радника да се самоизолирају, што је правило Владе уведено с циљем лимитирања ширења вируса. Супермаркети и превозници истичу да мањак радне снаге отежава обнављање залиха и испоруку робе у продајним објектима.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) ЈУЛ	-	5,7%	-
2.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP) ЈУН	21,5	22,0	19,9
3.	GfK повјерење потрошача ЈУЛ	-8	-7	-9
4.	Малопродаја (Г/Г) ЈУН	9,5%	9,7%	24,6%
5.	PMI прерађивачки сектор Р ЈУЛ	62,4	60,4	63,9
6.	PMI услужни сектор Р ЈУЛ	62,0	57,8	62,4

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је депрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,85766 на ниво од 0,85589, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3767 на ниво од 1,3748.

ЈАПАН

Олимпијске игре су службено отворене у петак и поред ванредног стања проглашеног у Токију. Премијер Јапана Suga се суочава с изазовом да испуни обећање да ће осигурати успјех Олимпијских игара, истовремено спречавајући ширење пандемије Ковид19 током Олимпијских игара. Ситуација са Ковид19 се погоршава, па је број заражених у четвртак у Токију досегао максимум од 1.979 дневно у посљедњих шест мјесеци. Поједини стручњаци за заразне болести упозоравају да би сљедеће седмице тај број могао премашити 3.000.

У мјесечном извјештају Владе Јапана је наглашено да се велика пажња треба посветити начину на који кретање пандемије утиче на домаћу економију, као и на земље у иностранству. Растуће глобалне цијене роба ће вјероватно подстакнути инфлацију, али само привремено, и то у мањој мјери него у земљама на западу. ВоЈ је упозорила да с обзиром на то да је инфлација подстакнута снажном иностраном тражњом, корпоративни профити ће бити погођени вишим увозним трошковима, који ће надмашити користи извоза. У извјештају ВоЈ је наведено да ће темељни раст цијена добара тренутно погоршати услове трговине Јапана, али да ће то бити надмашено позитивним ефектима, попут раста извоза и капиталне потрошње.

Стопа инфлације у јуну је повећана са -0,1% на 0,2% годишње, што представља највећи раст у посљедњих више од годину дана. Ово повећање је услиједило највјероватније са растом цијене енергије за 4,6%. Међутим, економски раст, вођен углавном већим трошковима енергије, је био много мањи од економског раста у другим земљама због слабе потрошње, чиме су се појачала очекивања да ће ВоЈ бити приморана да задржи масивне подстицаје.

Замјеник гувернера ВоЈ Атамија је изјавио да би се економија могла опоравити брже него што се очекује већ наредне године уколико се убрза вакцинација, дајући тиме оптимистична очекивања у вези с опоравком, чак и када пандемија Ковид19 оптерећује потрошњу. Атамија је додао да ВоЈ има довољно простора да предузме додатне кораке за монетарне олакшице, укључујући и смањивање краткорочних и дугорочних каматних стопа.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г) ЈУН	0,2%	0,2%	-0,1%
2.	Трговински биланс (у милијардама JPY) ЈУН	460,0	383,2	189,4
3.	Извоз (Г/Г) ЈУН	46,2%	48,6%	49,6%
4.	Увоз (Г/Г) ЈУН	28,2%	32,7%	27,9%
5.	Продаје у супермаркетима (Г/Г) МАЈ	-	1,7%	2,9%
6.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) ЈУН	-	96,6%	141,9%

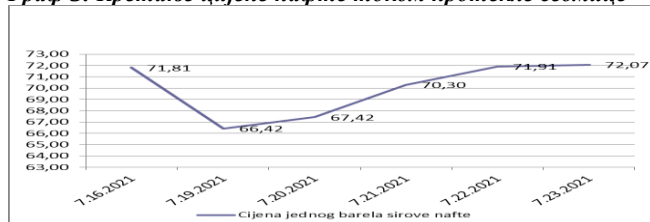
JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 129,95 на ниво од 130,11. JPY је благо депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 110,07 на ниво од 110,55.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 71,81 USD (60,83 EUR). Почетком седмице цијена нафте је забиљежила оштар дневни пад од 7,51%, након што су чланице ОПЕС+ постигле споразум о постепеном повећању производње, те због глобалне забринутости од убрзаног ширења делта соја вируса Ковид19, при чему многе земље широм свијета разматрају поопштравање рестрикција слободе кретања или су већ то увеле. Такви исходи би могли угрозити глобалну тражњу за овим енергентом, што је и водило паду цијене. Убрзано ширење делта соја забиљежено је у САД, Великој Британији и Јапану, па и шире. Наредних дана цијена се постепено опорављала, али је и даље била под силазним притисцима под утицајем изражених неизвјесности због повећаног броја заражених вирусом Ковид19.

Средином седмице су објављени подаци ЕИА о стању залиха нафте у САД који су показали да су залихе повећане за 2,1 милион барела у седмици која је завршила 16. јула. Аналитичари су очекивали пад залиха за 4,6 милиона барела. У наредним данима цијена је наставила да биљежи раст под утицајем очекивања да ће доћи до смањења понуде до краја године, док се економије постепено опорављају од кризе изазване пандемијом. Крајем седмице цијена нафте је наставила са благом тенденцијом раста, углавном под утицајем очекивања да ће понуда овог енергента остати узана у односу на опоравак тражње. ОПЕС очекује да ће тражња за нафтом расти за 6,6% током 2021. године, при чему се експанзија очекује у другој половини године. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 72,07 USD (61,23 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је повећана за 0,36%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.812,05 USD (1.534,86 EUR). Током протекле седмице цијена злата је углавном имала тенденцију пада, те је забиљежен седмични пад цијене од 0,55% први пут у последње четири седмице. Почетком седмице цијена злата није биљежила значајне промјене и углавном је била под утицајем кретања USD. Средином седмице дошло је значајнијег пада цијене овог племенитог метала, након што су се појавили сигнали да се смањују ризици по економски раст, али и због поновног раста цијена акција и приноса у САД. Средином седмице је већ постало јасно да ће злато забиљежити први седмични пад цијене у последње четири седмице, јер инвеститори процјењују да ли постоји потреба за даљим монетарним стимулансима, с обзиром на то да су неке економије на путу отварања, док неке поново разматрају затварање због појачаног ширења делта соја вируса. Цијена злата је током трговања у петак забиљежила пад. Трговање златом у петак се кретало у прилично узаном распону под утицајем јачања USD, али и очекивања исхода наредног састанка FOMC-а који се одржава у овој седмици. Поједини аналитичари сматрају да злато тражи нове фундаменталне основе које ће водити цијену злата, а тренутно оне нису присутне. Такође, аналитичари примјећују и да слабији реални приноси и раст броја заражених вирусом Ковид19 нису довољни да значајније утичу на раст цијене злата. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.802,15 USD (1.531,01 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 0,55%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

